

NASIONALE SENIOR CERTIFIKAAT-EKSAMEN
NOVEMBER 2017

MUSIEK: VRAESTEL II

NASIENRIGLYNE

Tyd: 1½ uur

50 punte

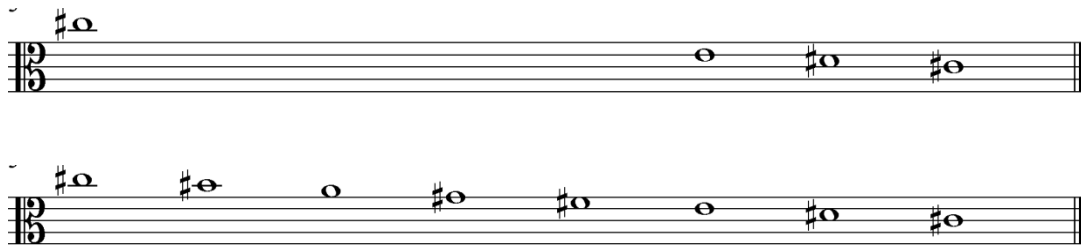
Hierdie nasienriglyne word voorberei vir gebruik deur eksaminatore en hulpeksaminatore. Daar word van alle nasieners vereis om 'n standaardiseringsvergadering by te woon om te verseker dat die nasienriglyne konsekwent vertolk en toegepas word tydens die nasien van kandidate se skrifte.

Die IEB sal geen gesprek aanknoop of korrespondensie voer oor enige nasienriglyne nie. Daar word toegegee dat verskillende menings rondom sake van beklemtoning of detail in sodanige riglyne mag voorkom. Dit is ook voor die hand liggend dat, sonder die voordeel van bywoning van 'n standaardiseringsvergadering, daar verskillende vertolkings mag wees oor die toepassing van die nasienriglyne.

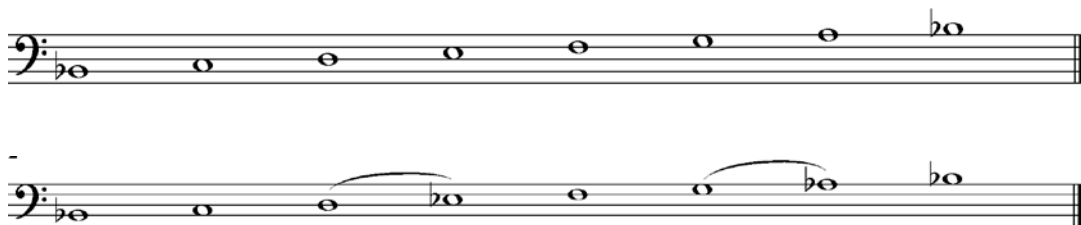
VRAAG 1

- 1.1 Voeg die ontbrekende note by om die toonleer van C-kruis harmoniese mineur te voltooi.

SIEN SÓ NA: Toonleer = 1: die toonleer is reg of verkeerd.

- 1.2 Voeg die nodige skuiftekens by om die majeuretoonleer te skep waarvan die gegewe beginnoot die dominant is.

SIEN SÓ NA: (E-mol Majeur): Toonleer = 1: die toonleer is reg of verkeerd.

- 1.3 Skryf die toonleer van D melodies mineur, stygend, met 'n toonaardteken. Gebruik die gegewe tydmaatteken, en jou eie ritme, en groepeer die note korrek. Eindig op die gegewe nootwaarde en voltooi die tweede maat met rustekens.

SIEN SÓ NA: Toonleer met toonaardteken ingesluit = 1; die toonleer is reg of verkeerd.

Groepering: 1 punt – maat 1
Rustekens: 1 punt – maat 2 } 0.5 per maatslag

Enige groepering sal aanvaar word, solank dit korrek is in saamgestelde tweeslagmaat.

- 1.4 Harmoniseer die volgende sopraannote om 'n onderbroke kadens in vier dele (SATB of vir klavierbord) te vorm. Gebruik die dominante sewende tetrade. Noem die toonaard en besyfer die akkoorde. Gebruik korrekte stemleiding.

A:V7 vi A:V7b vib A:V7 vi A:V7b vib

SIEN SÓ NA: V7 = 1 punt; VI = 1 punt. Oplossing: Leinoot moet styg na tonika = 7de moet val na mediant. – 0.5 vir geen besyfering /– 0.5 vir verkeerde oplossing.

- 1.5 Skryf die bluestoonleer op D. Gebruik heelnote.

SIEN SÓ NA: 1 punt: die toonleer is reg of verkeerd.

- 1.6 Voeg die nodige skuiftekens by om die A Lidiese modus te skep.

SIEN SÓ NA: 1 punt: modus is reg of verkeerd.

1.7 Identifiseer die toonleer wat in hierdie melodie gebruik word.

Con moto

Piano

ANTWOORD: Heeltoon [op G]

1.8 Bestudeer die uittreksel hieronder en kies drie (3) stellings uit die gegewe lys wat die musiek die beste beskryf.

Allegro ♩ = 136 - 144

Saamgestelde majeure 7de	Onreëlmatige metrum	Kontrabeweging
Gelyke beweging	Doriese modus	Ostinato
Pedaalpunt	Reëlmatige en onreëlmatige metrum	Pentatoniese toonleer

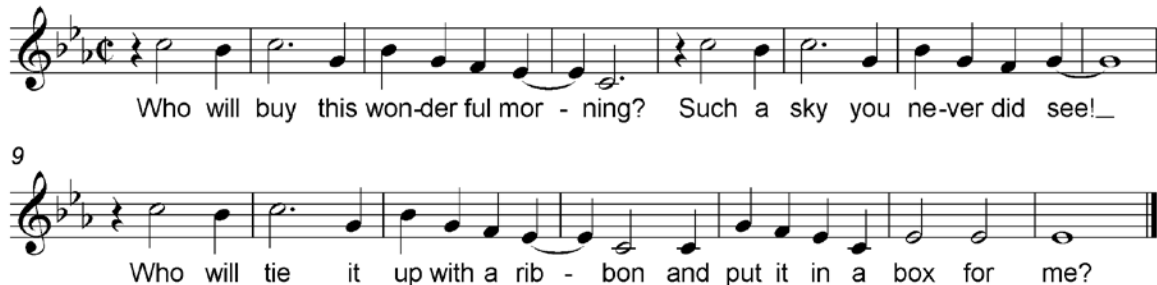
Slegs 3 moet gekies word

- 1.9 Identifiseer elke noot aan die hand van sy (1) graad en (2) tegniese naam volgens die gegewe toonaardteken.

	 <p>MAJEURTOONAARD</p>	 <p>MINEURTOONAARD</p>
Graad van die toonleer:	2 nd (0.5)	5 th (0.5)
Tegniese naam:	Supertonika (0.5)	Dominant (0.5)

VRAAG 2

Verwys na die melodie wat hieronder gedruk is. ["Who will buy?" uit *Oliver!* Bladsy 105, Maat 91–105: *Oliver!* deur Lionel Bart; 1960; Lakeview Music Publishing Co. Ltd, Londen.]

- 2.1 Noem die toonleer wat in hierdie melodie gebruik word.

Pentatonies

- 2.2 Wat is die struktuur (vorm) van die hele melodie?

AABA

- 2.3 Identifiseer met verwysing na die melodie hierbo ooreenkomste in die manier waarop Mozart en Bart die sosiale status van hul karakters in die musiek uitbeeld.

Leporello en Fagin is albei komiese karakters (in 'n mate): albei sing in die "rammel"-styl wat hul laer klas beklemtoon, vermoedelik beperkte opvoeding. Chromaties, konjunk, noue omvang.

Donna Anna en Oliver is albei van 'n hoër sosiale klas, alhoewel Oliver se huidige situasie dit nie weerspieël nie. Hulle sing albei liriese melodieë met lang frases, byvoorbeeld "Who will buy?" (Oliver!) en Donna Anna se reëls in die inleiding tot Don Giovanni. Melismaties, wye omvang. Gepunteerde ritmes, legato, diatonies.

- 2.4 Verwys na **BYLAAG A** in die Hulpbronboekie.

Identifiseer die tekstuur van die uittreksel. Verduidelik hoe Lionel Bart die tekstuur skep.

Polifonies – baie melodieë terselfdertyd (1 punt). Elkeen van die straatverkopers het sy/haar eie melodie wat aanvanklik individueel gehoor word, maar in hierdie seksie is dit so geskryf dat hulle oorvleuel en 'n polifoniese tekstuur skep (1 punt).

VRAAG 3

Die volgende vrae word gebaseer op **BYLAAG B** ["Cool" uit *West Side Story* deur Leonard Bernstein], **C** [Uittreksel uit Bedryf 2 van *La Traviata* deur Giuseppe Verdi], **D** [*An Sylvia* deur Schubert] en **E** [4de beweging uit Simfonie No. 101 deur Franz Josef Haydn <<http://ks.imsip.net/files/imglnks/usimg/8/89/IMSLP28930-PMLP07581-haydn-sym-101-mvmt4-ccarh.pdf>>] in die Hulpbronboekie.

3.1 Verwys na **BYLAAG B** in die Hulpbronboekie.

3.1.1 Identifiseer die eeu/stilistiese tydperk waarin hierdie werk geskryf is.

20ste eeu (21ste ook aanvaarbaar)/Modern of Postmodern

3.1.2 Gee op grond van die instrumentasie van die uittreksel 'n rede vir jou antwoord in 3.1.1.

Die orkestrasie sluit saksofone, xilofoon, vibrafoon, elektriese kitaar en klavier in. Groot slaginstrumentseksie.

3.1.3 Identifiseer die toonleer wat in die motief gemerk W gebruik word.

W: Chromatiese toonleer

3.1.4 Identifiseer die intervalle gemerk (i) en (ii).

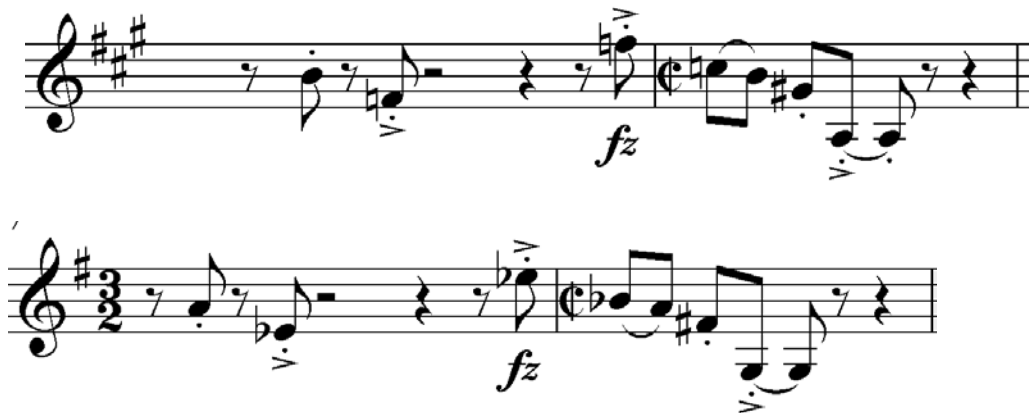
(i) **Majeur 7de**

(ii) **Verminderde 5de**

3.1.5 Voeg die korrekte tydmaatteken by die eerste maat van die frase wat hieronder gedruk is.

3/2

- 3.1.6 Die frase hieronder is geskryf vir trompet in B-mol wat klink soos 'n majeur 2de laer as wat dit geskryf is. Herskryf dit op konserttoonhoogte. Onthou om die nuwe toonaardteken en alle musiekbesonderhede in te sluit.

SIEN SÓ NA: Toonaardteken = 0.5; 0.5 per noot × 7 = 3.5 (behalwe vir die gespande noot aan die einde).

3.2 Verwys na **BYLAAG C**.

- 3.2.1 Identifiseer die genre van hierdie uittreksel.

Opera

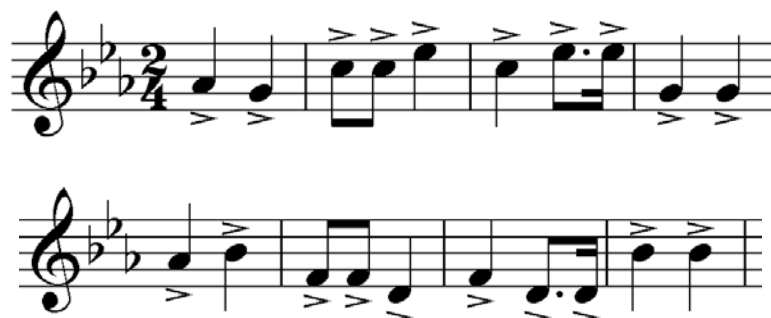
- 3.2.2 Vergelyk die genres wat deur Bylaag B en Bylaag C verteenwoordig word met verwysing na 'n niemusiekelement.

Bylaag B is Musiekvertoning/Musiekteater en Bylaag C is Opera. In Opera word die dialoog gesing/in musiekvertoning word dit gepraat. Musiekvertonings sluit dans in – operas gewoonlik nie. Opera word in Italiaans of Duits geskryf, maar musiekvertonings is in die taal van die land/Engels. 2 bedrywe/3–5 bedrywe; versterk, nie versterk.

- 3.2.3 Wat is die tekstuur van hierdie uittreksel? Gee 'n rede vir jou antwoord.

Monofonies/Eenklankig (½): al die rolle sing en speel presies dieselfde noot, alhoewel in verskillende oktawe. (½)

- 3.2.4 Gebruik die frase wat hieronder gedruk is om melodiese omkering te demonstreer:

SIEN SÓ NA: 0.5 per maat × 4 = 2.

3.3 Verwys na BYLAAG D in die Hulpbronboekie.

- 3.3.1 Beskryf die kenmerke van die genre wat deur hierdie werk verteenwoordig word.

Dit is 'n Duitse sangstuk wat 'n baie gewilde genre in die Romantiese tydperk geraak het vanweë die kombinasie van musiek en poësie. Duitse poësie met solostem + getoonset vir klavier. Klavier het 'n gelyke rol. Kan strofies/deurgekomponeer wees. Enige ander geldige antwoord.

- 3.3.2 Identifiseer die toonaard van die werk.

A Majeur

- 3.3.3 Besyfer die akkoorde in die blok gemerk X.

Maat 9 Maatslag 1: **V**

Maat 9 Maatslag 2: **V⁷d / V^{4/2}**

Maat 9 Maatslag 3: **Ib / I⁶**

3.4 Verwys na BYLAAG E in die Hulpbronboekie.

- 3.4.1 Identifiseer die genre en die stilistiese tydperk van die uittreksel.

Klassieke simfonie.

- 3.4.2 Lewer kommentaar oor hoe die houtblaasafdeling van die orkes jou help om die styl van die werk te identifiseer.

Die houtblaasinstrumente word gepaar, tipies van 'n klassieke orkes. 'n Meer prominente rol gegee in die orkes, bv. melodiese wisselwerking met strykers.

- 3.4.3 Herskryf die frase hieronder op dieselfde toonhoogte in die diskantsleutel.

SIEN SÓ NA: 1 punt per maat

Viola

6

Vla.

- 3.4.4 Verwys na maat 43 in die partituur. Soek en noem die nieharmoniese note in die gedeeltes vir tweede viool en viola. Benoem dit op die uittreksel hieronder.

2nd Violin & Viola: Bar 43 etc...

Laer wisselnoot/
Aangrensende
tone

Beklem-
toonde
brugnote

Totaal: 50 punte